

gevallen, op een enkele uitzondering na, symptomen van intolerantie voor koemelk, zoals eczematuze veranderingen, aanvallen van braken en diarree of urticaria of angioneurotisch oedeem.

Anderzijds zijn bij plotselinge dood bij zuigelingen in toenemende mate afwijkingen gevonden die deze plotselinge dood konden verklaren. Hiertoe behoren verschillende virus-infecties der luchtwegen. Daarbij dient ook bedacht te worden dat een obstructie van de neus door een banale infectie voor een jonge zuigeling desastreuze gevolgen kan hebben, vooral indien het kind bij afsluiting van de neus niet met een mondademing kan reageren. Bij de zeldzame bilaterale choanectomie moet men van begin af aan zorg dragen voor de mogelijkheid van ademhaling door de mond om ernstige gevolgen te voorkomen.

Van de mogelijke andere oorzaken van plotselinge dood van jonge kinderen waarbij bij de obductie ernstige afwijkingen worden gevonden, noemen wij myocarditis, fibro-elastosis, niet herkende meningitis en meningokokkensepsis met bijnierapoplexie.

Het aantal gevallen van plotselinge dood zonder enige objectieve verklaring is stellig gering; slechts in een zeer beperkt aantal gevallen speelt buikligging of aspiratie een rol. Voorheen, toen spasmofilie bij zuigelingen veel voorkwam, wist men dat inspectie van de pharynx (met een lepel) tot mors subita aanleiding kon geven.

INGEZONDEN

BEHANDELING VAN DISCUSPROLAPS MET DE „REKTAFEL”

Het ontkennende antwoord op de vraag (1970) naar de zin van een ambulante behandeling op de rektafel, c.q. lumbale tractie, is in zijn ongenueanceerdheid zeer zeker juist. Wanneer eenmaal een flinke prolapsus nuclei pulposi is ontstaan, is het niet denkbaar dat deze met longitudinale tractie te cureren is. De redactie van het antwoord is dusdanig dat het gemakkelijk te lezen is als een volledig negatieve conclusie ten opzichte van de rektafel in het algemeen. En dit nu is naar mijn mening niet terecht.

Ik meen dat er tot het gebruik van de rektafel c.q. het toedienen van longitudinale lumbale tractie over een bepaald tijdsbestek, verdeeld over een aantal dagen tot weken, indicaties zijn. Wanneer wij te maken hebben met een acute radicaire prikkeling kan het effect van een korte serie tracties van dezelfde orde zijn als de traditionele ligkuur van 4 of 6 weken. Vaak zien wij dat tijdens het rekken de pijn prompt verdwijnt en terugkeert na afnemen van het gewicht, met in het gunstige geval een duidelijke reductie van de pijn na een aantal behandelingen.

„Intern dérangement” van een intervertebraal gewrichtje wat leidt tot musculaire fixatie van een bepaald traject van de wervelkolom, is eveneens een indicatie tot rekken, hetzij continu, hetzij intermitterend.

Tenslotte, het is mij bekend dat de lumbale tractie als een routine-methode bij allerlei rugklachten regelmatig toegepast wordt. Als zodanig is deze één van de vele behandelingsvormen uit een arsenaal van „uitwendige geneeswijzen”, lopend van geschematiseerde bedrust over massage en bestraling naar een geschematiseerd oefenprogramma.

Literatuur: Vraag Nr. 21 (1970) *Ned. T. Geneesk.* 114, 852.

Delft, 22 mei 1970

L. P. BRUIJEL

BOEKAANKONDIGINGEN

S. JABLONSKI, *Illustrated dictionary of eponymic syndromes and diseases and their synonyms.* 335 bl., fig. W. B. Saunders Company, Philadelphia, Londen, Toronto 1969. Prijs: geb. £ 5 8 sh. 6 d.

De auteur heeft in dit naslagwerk een groot aantal ziekten en syndromen die de naam van een persoon dragen, naar deze namen gerangschikt, met vermelding van synoniemen. Over het gebruik van eponiemen kan men genuanceerd denken; ze hebben het nadeel dat ze vaak na enige tijd een andere ziekte aangeven dan de auteur zelf heeft bedoeld; ze hebben het voordeel, dat ze niet van de realiteit behoeven af te wijken: de ziekte van Addison is nog steeds de ziekte van Addison, maar anaemia pernicioosa is geen anemie en is niet (meer) perniciosus. Het zijn in dit boek de namen van artsen, waarvan wordt uitgegaan. Zo worden Christmas disease en Hageman-syndroom, beide genoemd naar de patiënt bij wie het ziektebeeld het eerst is beschreven, niet vermeld. Bij HARTNUP, de familie waarin de Hartnup-ziekte het eerst is vastgesteld, wordt verwezen naar HART, een der auteurs van het artikel in het *Lancet*, waarin het ziektebeeld is beschreven. Een ietwat onbelangrijke inconsequentie: bij „BOGAERT, LUDO VAN” wordt verwezen naar „VAN BOGAERT, LUDO”; bij „VAN BUCHEM, F. S. P.” wordt verwezen naar „BUCHEM, F. S. P. VAN”. Bij „hemiplegia et hemiplegia spinalis” wordt verwezen naar „BUCHEM, F. P(!) P. VAN”, maar onder deze naam wordt geen hemiplegia genoemd.

M. M. HILFMAN

M. WABEKE, *Rubella (rode hond).* (De Nederlandse Bibliotheek der Geneeskunde, deel 54.) 80 bl., 6 fig. Stafleu's Wetenschappelijke Uitgeversmaatschappij N.V., Leiden 1970. Prijs: ingen. f 11,25.

In de jaren sedert 1962 is een snelle ontwikkeling tot stand gekomen in onze kennis omtrent rubella. De redactie van de Nederlandse Bibliotheek der Geneeskunde heeft dan ook met dit onderwerp een goede keus gedaan.

De schrijfster heeft met reden de verwarring gevende naam rubeola vermeden. Zij behandelt de stof schematisch uit etiologisch gezichtspunt. Achtereenvolgens komen de eigenschappen van het virus, de relatie van het virus tot de gastheer en gastheer, de technieken voor virusisolatie, de antistofbepaling, de diagnose, de epidemiologie en de immunisatie aan de orde. Het vraagstuk van de congenitale infectie, dat centraal staat in de pathologie van rubella, wordt afzonderlijk en uitvoerig uiteengezet. Aan de diagnostiek en de preventie hiervan werd terecht een ruime plaats ingeruimd. Ten aanzien van de vaccinatie staat de schrijfster een gerichte vaccinatie voor die uitsluitend op bij serologisch onderzoek negatieve „meisjes op de huwbare leeftijd” wordt toegepast. Hierbij blijft met opzet de natuurlijke viruscirculatie vrijwel ongestoord. De technische, personele en financiële consequenties van de daarmee gepaard gaande serologische screening van een aantal jaarklassen der vrouwelijke bevolking evenals de interpretatie van de resultaten worden blijkbaar met optimisme beoordeeld.

Wat de vaccinatie betreft komt deze publikatie echter juist in een periode waarin men nog bezig is zich te beraden over voor- en nadelen van verschillende programma's.

Dit boekje voldoet aan een behoefte naar informatie en zal ongetwijfeld een grote lezerskring verwerven.

R. GISPEN